

ÎNCHEIERE

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale” împotriva Societății cu răspundere limitată „VEB-TV”, intervenienți accesorii Asociația obștească „Oficiul Republican la Drepturilor de Autor” și Agenția de Stat pentru Protecția Intelectuală a Republicii Moldova cu privire la încasarea remunerației echitabile pentru drepturile de autor și conexe, repararea prejudiciu sub formă de compensație pentru încălcarea drepturilor de autor și conexe și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale” și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Ciocana, municipiul Chișinău din 18 decembrie 2016,

c o n s t a t ă:

La data de 26 martie 2014, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „VEB-TV”, intervenienți accesorii Asociația Obștească „Oficiul Republican la Drepturilor de Autor” și Agenția de Stat pentru Protecția Intelectuală a Republicii Moldova cu privire la încasarea remunerației echitabile pentru drepturile de autor și conexe, repararea prejudiciu sub formă de compensație pentru încălcarea drepturilor de autor și conexe și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin decizia Agenției de Stat pentru Protecția Intelectuală a Republicii Moldova nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al RM la data de 20 ianuarie 2012, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale” a fost avizată în calitate de organizație de gestiune colectivă pentru următoarele categorii de drepturi, de autor și conexe și pentru următoarele categorii de titulari, autori, interpreți, producători, organizații de difuzare.

Susține că, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 septembrie 2012 a fost confirmată legalitatea deciziei Agenției de Stat pentru Protecția Intelectuală a Republicii Moldova nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012.

Afirmă că, activitatea în calitate de organizație de gestiune colectivă presupune eliberarea de licențe din numele titularilor de drepturi de autor și conexe și încasarea remunerației de autor și în acest sens a notificat pârâtul despre necesitatea primirii licenței din numele titularilor de drepturi, prejudiciind astfel drepturile și interesele legale ale acestora, totodată creând prejudicii și impedimente în activitatea legală a Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale”.

Invocă că, prin scrisoare cu aviz recomandat a solicitat pârâtului SRL „VEB-TV” să se prezinte la Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale” pentru stabilirea cuantumului remunerației echitabile pentru utilizarea drepturilor de autor și conexe, însă până în prezent nu a primit nici un răspuns.

Solicită, încasarea din contul SRL „VEB-TV” în beneficiul său suma de 2 150 000 lei cu titlu de remunerație echitabilă pentru drepturile de autor și conexe pentru perioada 01 ianuarie 2012 – 31 iulie 2015, suma de 895833 lei, cu titlu de prejudiciu sub formă de compensație pentru fiecare an pentru încălcarea dreptului de autor și conexe și suma de 895833 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 18 decembrie 2016 și hotărârea suplimentară din 28 decembrie 2016 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată. A fost încasat din contul Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale” în beneficiul SRL „VEB-TV” suma de 17 000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prima instanță, respingând cerințele reclamantei, și-a motivat soluția prin faptul că, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale” nu poate pretinde din contul pârâtului SRL „VEB TV ” o remunerație echitabilă pentru dreptul de autor și drepturile conexe, precum și la prejudiciu material efectiv cauzat în perioada 01 ianuarie 2012 – 31 iulie 2015, deoarece în această perioadă activitatea acesteia a fost suspendată, iar pârâtul SRL „VEB TV ” avea încheiat contract cu Oficiul Republican al Drepturilor de Autor.

Prima instanță a reținut că, prin decizia Agenției de Stat pentru Protecția Intelectuală nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale” a fost avizată cu dreptul de a elibera licențe pentru titularii de drepturi membri ai acestei organizații, însă decizia în cauză a fost suspendată prin încheierea Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 21 februarie 2013, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2014. Astfel, reclamanta nu poate activa și nu poate să elibereze licențe prin ignorarea măsurilor impuse de către instanța de judecată și nici să colecteze remunerație, deoarece aceste atribuții țin nemijlocit de activitatea organizației de gestiune colectivă, care nu pot fi realizate decât în condițiile art.48 al Legii nr.139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe.

Totodată, prima instanță a constatat că, prin decizia nr.2/2146 din 05 decembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial la data de 11 decembrie 2012, Agenția de Stat pentru Protecția Intelectuală a avizat Oficiul Republican al Dreptului de Autor cu dreptul de a elibera beneficiarilor licențe pe teritoriul Republicii Moldova, începând cu data de 11 decembrie 2012, pentru dreptul la comunicarea publică prin eter și cablu, dreptul la comunicarea publică prin internet (punerea la dispoziție în regim interactiv) și dreptul de retransmitere prin eter și cablu, cu excepția membrilor Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale”. Oficiul Republican al Drepturilor de Autor a dispus de dreptul de a elibera licențe și de a colecta remunerația

pentru drepturile indicate până la data de 14 octombrie 2013, dată la care a intrat în vigoare a deciziei Agenției de Stat pentru Protecția Intelectuală nr.3/1566 din 20 septembrie 2013.

La fel, prima instanță a reținut că, pct.4 a deciziei nr.3/1566 din 20 septembrie 2013 a abrogat decizia nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012, abrogarea însă nu a avut efect retroactiv, aceasta realizându-se din momentul intrării în vigoare a noii decizii la 04 octombrie 2013. Astfel, SRL „VEB TV” la data de 26 septembrie 2013 i-a fost eliberată licența neexclusivă nr.12-„VEB-TV”SRL/2013/ORDA privind comunicarea publică a operelor prin retransmisie SRL „VEB-TV” pentru perioada 01 ianuarie 2013 – 31 decembrie 2013 de către „Oficiul Republican al Dreptului de Autor”, acest fapt eliberându-l pe pârât de a semna contracte cu toate organizațiile care gestionează drepturile de autor și conexe de pe teritoriul RM.

Prima instanță a remarcat că, prin răspunsul nr.1131 din 30 mai 2014 dat de către Agenția de Stat pentru Protecția Intelectuală a Republicii Moldova, se confirmă faptul că utilizatorii sunt în drept de a refuza încheierea contractelor de licență cu Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale” pe perioada suspendării deciziei nr.1/57 din 12 ianuarie 2012, iar drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova și care nici nu le-au încredințat gestiunea drepturilor sale în alt mod, acestea vor fi gestionate pe parcursul anului 2014 de către „Oficiul Republican al Dreptului de Autor”.

Prima instanță a reținut că, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale” nu poate desfășura activitatea de gestiune colectivă a drepturilor de autor și conexe nici în baza avizului din 21 octombrie 2011, acesta fiind anulat prin avizul nr. 1-3/1566 din 18 octombrie 2013 eliberat de Agenția de Stat pentru Protecția Intelectuală a Republicii Moldova, prin care s-a avizat Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale” să gestioneze drepturile de autor și conexe pentru autori, interpreți, producători, organizații de difuziune, care sunt membrii ai acestei organizații, iar potrivit pct.3 se consideră nul avizul eliberat anterior la data de 21 octombrie 2011.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016 a fost respins apelul declarat de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale” și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 02 ianuarie 2017, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu hotărârile instanțelor inferioare, deoarece circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost elucidate pe deplin, au fost încălcate sau aplicate eronat normele de drept material, iar erorile comise au dus la soluționarea greșită a cauzei, încălcându-i drepturile și libertățile fundamentale.

Susține că, deși prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 21 februarie 2013 a fost suspendată decizia Agenției de Stat pentru Protecția Intelectuală nr.1/57, aceste măsuri de asigurare au fost puse în aplicare de Agenția de Stat pentru Protecția Intelectuală la data de 21 octombrie 2014. Astfel, „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” nu a pus în executare încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun.

Chișinău din 21 februarie 2013 până la data de 08 octombrie 2014, potrivit prevederilor art. art. 177 alin.(2) CPC și art. 72 Code de executare.

Afirmă că, legalitatea deciziei Agenției de Stat pentru Protecția Intelectuală nr.1/57 din 12 ianuarie 2012 de avizare a Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale” a fost confirmată prin decizia Curții Supreme de Justiție definitivă și irevocabilă din 12 septembrie 2012, iar suspendarea deciziei Agenției de Stat pentru Protecția Intelectuală nr.1/57 din 12 ianuarie 2012 de avizare a Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale” contravine lucrului judecat. Totodată, suspendarea acesteia nu afectează activitatea Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale” care a activat în baza deciziei Agenției de Stat pentru Protecția Intelectuală din 21 octombrie 2011, care a fost în vigoare până la data de 25 martie 2016, fiind abrogată prin decizia Agenției de Stat pentru Protecția Intelectuală din 22 martie 2016.

Declară că, SRL „VEB-TV” nu dispune de licență extinsă și obligatori în conformitate cu cerințele Legii nr.139 din 02 iulie 2010 pentru perioada 01 ianuarie 2012 – 31 iulie 2015, iar licența neexclusivă nr.12 din 26 septembrie 2013 , privind utilizarea operelor prin comunicare publică eliberată de „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” pentru perioada 01 ianuarie 2013 – 31 decembrie 2013 este ilegală, nu acoperă toată perioada solicitată de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale”.

Prin referința din 20 februarie 2017, reprezentantul SRL „VEB-TV”, avocatul Alexandru Luca a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil și menținerea deciziei instanței de apel ca fiind legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, instanța de apel a expediat copia deciziei contestate în adresa recurentei la data de 04 noiembrie 2016 (f. d. 84), însă materialele cauzei nu conțin date cu privire la recepționarea acesteia de către ultima.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Argumentul invocat de către recurenți precum că, instanța de apel a apreciat arbitrar probele, anexate la materialele dosarului, fapt ce a dus la încălcarea dreptului său la un proces echitabil nu poate fi reținut, deoarece la caz, instanța de apel a apreciat probele în corespundere cu exigențele art. 130 din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentul invocat în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanțele ierarhic inferioare, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale” asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

considera recursul Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creanțelor Intelectuale” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic